

Міністерство освіти і науки України

ВСП «Шевченківський фаховий коледж Уманського НУС»

Силабус з навчальної дисципліни

**«ЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА
ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТРАНСПОРТІ»**

**спеціальність 275.03 «Транспортні технології
(на автомобільному транспорті)»**

Шевченкове – 2021

Галузь знань	27 “Транспорт”
Напрямок підготовки	275.03 “Транспортні технології (на автомобільному транспорті)”
Освітня програма	Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті
Освітній рівень	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	IV курс, 8 семестр
Формат курсу	Очний (денна)
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 68 год.
	Практичні – 16 год.
	Самостійна робота – 36 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен (формат завдання: тестовий контроль, теоретичне завдання і задача)
Циклова комісія	дисциплін професійно-практичної підготовки із спеціальності «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»
Викладач	Шеремет Інна Вікторівна – викладач, голова циклової комісії, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
Контактна інформація викладача	innsheremet@shev.ukr.education
Посилання на сайт викладача	Економічні зв’язки та ЗЕД та транспорті https://sites.google.com/shev.ukr.education/innsheremet
Дні занять	За розкладом
Консультації	Четвер 15 ¹⁵ год.
Анотація до курсу	
Курс передбачає вивчення загальних засад існування світового господарства та фоні науково-технічного прогресу, міжнародного співробітництва та світової валютної системи. Дослідження форм реалізації міжнародного обміну технологіями, науково-технічного співробітництва, підвищення кваліфікації робочої сили, валютно-фінансового напрямку зовнішньоекономічної діяльності, механізми залучення іноземних інвестицій.	
Мета та цілі курсу	
Вивчення здобувачами освіти особливостей організації та існування світового господарства та міжнародних перевезень, як одного із факторів розвитку світового господарства, дослідження договірних засад міжнародного обміну технологіями, зовнішньоторгових контрактів, діяльності міжнародних товарних ринків. Вивчення процедури митного оформлення та контролю товарів та транспортних засобів, розрахунок основних митних платежів, кредитування зовнішньоекономічних операцій та проведення інвестиційної політики. Розгляд основних питань пов’язаних із транспортним забезпеченням зовнішньої торгівлі.	
Результати навчання (компетентності)	
Знати стан і особливості міжнародних відносин та фоні обміну технологіями, кредитування, міжнародної торгівлі, інвестицій, валютного регулювання. Вміти виконувати основні розрахунки по вартості міжнародних комерційних угод, страхування, митних формальностей. Знати причини та наслідки міграції робочої сили та науково-технічних відносин.	

Вимоги до знань та умінь при вивченні дисципліни «Організація автомобільних вантажних перевезень»

<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • взаємозв'язок світового господарства та міжнародної економіки; • суть здійснення міжнародної міграції робочої сили; • етапи еволюції світової валютної системи; • загальні принципи організації зовнішньоекономічної діяльності в Україні та за кордоном; • види та характеристику зовнішньоторговельних операцій; • суть укладання ліцензійних, інжинірингових та лізингових угод в зовнішньоекономічній діяльності; • техніку здійснення експортно-імпортних операцій; • сутність та призначення реекспортних та реімпортних операцій; • структуру міжнародного контракту; • техніку підготовки, укладання та виконання міжнародних контрактів; • специфіку транспортного та страхового забезпечення ЗЕД; • суть інвестиційних процесів у ЗЕД та порядок створення спільних підприємств. 	<p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дослідити сутність і взаємозв'язки категорій «зовнішньоекономічна діяльність», «зовнішньоекономічні зв'язки», «зовнішньоекономічна операція»; • визначити основні напрямки ведення зовнішньоекономічних операцій; • обґрунтувати структуру світової валютної системи та етапи її еволюції; • аналізувати соціально-економічні наслідки міграцій; • охарактеризувати сутність організації та діяльності міжнародних товарних ринків; • пояснити структуру міжнародних комерційних угод (контрактів); • дослідити валютно-фінансовий напрямок зовнішньоекономічної діяльності; • аналізувати механізм залучення іноземних інвестицій шляхом організації спільних підприємств.
--	---

Тематичний план дисципліни «Організація автомобільних вантажних перевезень»

№ теми	Назва розділу і теми заняття	Обсяг годин за робочою програмою			
		Всього	з них		
			лекції	ЛПЗ	самостійні
1	2	3	4	5	6
	Розділ 1: Міжнародна економіка та економічні відносини				
1	Світове господарство та міжнародна економіка	6	4	-	2
2	Міжнародні торгово-економічні відносини	7	4	-	3
3	Міжнародна міграція робочої сили	6	4	-	2
4	Світова валютна система	6	4	-	2
5	Міжнародні науково-технічні відносини	7	4	-	2
	Розділ 2: Організаційні та правові основи зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД)				
6	Загальна характеристика ЗЕД в Україні	5	4	-	1
7	Державне регулювання ЗЕД	6	4	-	2
8	Зовнішньоторгівельні операції у ЗЕД	12	6	4	2
9	Структура та організація діяльності міжнародних товарних ринків	6	4	-	2

10	Організаційно-правові основи міжнародних комерційних угод	6	2	2	2
11	Міжнародний контракт купівлі-продажу (зовнішньоторговий контракт)	6	4	-	2
12	Митне оформлення експортних та імпорتنних операцій	10	4	4	2
Розділ 3: Валютно-фінансові основи ЗЕД					
13	Система та механізм валютного регулювання	6	4	-	2
14	Система розрахунків у зовнішньоторгівельних операціях	5	4	-	1
15	Кредитування зовнішньоекономічних операцій	6	4	-	2
16	Страховання в міжнародній практиці	6	2	2	2
17	Транспортне забезпечення зовнішньої торгівлі	8	4	2	2
18	Інвестиційні процеси в ЗЕД	6	4	-	2
Всього:		120	68	16	36

Види занять і методи навчання , які будуть використовуватися під час викладання дисципліни «Економічні зв'язки та зовнішньоекономічна діяльність на транспорті»	Лекція (бесіда, розповідь, показ, розрахунки, демонстрація, пояснення, дискусія, самостійна робота). Практичне заняття (визначення економічної ефективності ліцензійних угод, франчайзингу, ціни зовнішньоекономічного контракту, розрахунок митних платежів і ставки ефективного мита, демпінгової маржі та шкоди від демпінгу, визначення валютної ефективності експортно-імпорتنних операцій та кредитування, доцільності залучення посередників до зовнішньої торгівлі).
Критерії оцінювання	
<u>При оцінці «5» (відмінно) студент:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - чітко представляє зміст матеріалу і вільно володіє науковою термінологією; - уміло застосовує раніше вивчений матеріал з дисципліни «Економічні зв'язки та ЗЕД на транспорті» при виконанні завдань практичних робіт; - чітко виконує роботи по створенню відповідної документації; - тест виконаної контрольної роботи виконаний старанно та охайно. 	
<u>При оцінці «4» (добре) студент:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - пояснює основний зміст матеріалу; - точно використовує наукову термінологію; - виконує роботи по заповненню відповідної документації; - застосовує раніше вивчений матеріал по темах дисципліни; - тест виконаної контрольної роботи виконаний охайно. 	
<u>При оцінці «3» (задовільно) студент:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - зміст матеріалу пояснює частково; - відповідь не повна, але суть в цілому розкрита; - допускає не суттєві помилки при виконанні роботи по заповненню документації та обчислень; - не достатньо застосовує раніше вивчений матеріал по темах дисципліни «Економічні зв'язки та ЗЕД на транспорті»; - при оформленні звіту про виконання практичної роботи допускає граматичні помилки. 	
<u>При оцінці «2»(незадовільно) студент:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> - основний зміст матеріалу не розкриває; - допускає грубі помилки в розкриванні матеріалу, що впливає кінцевих висновках; - термінологією володіє не досконало; - відповідь на питання не відповідає дійсності. 	

Перелік питань до екзамену

1. Міжнародний поділ праці та його форми.
2. Загальна характеристика системи світового господарства.
3. Види та форми міжнародної торгівлі.
4. Сутність та причини міжнародної міграції робочої сили.
5. Основні види та центри міграцій.
6. Сутність і характеристика світової валютної системи.
7. Міжнародні науково-технічні відносини та форми реалізації науково-технічних досягнень.
8. Суть та форми міжнародної економічної інтеграції.
9. Поняття ЗЕД, її суб'єкти.
10. Політика вільної торгівлі і протекціонізму.
11. Зовнішньо-торгівельні операції та їх класифікація.
12. Характеристика товарообмінних операцій.
13. Характеристика операцій по торгівлі ліцензіями та "ноу-хау".
14. Міжнародний інжиніринг: суть та специфічні риси.
15. Поняття та види бірж.
16. Різновиди біржових угод та їх суть.
17. Організація міжнародних торгів (тендерів).
18. Міжнародні товарні аукціони, ярмарки та виставки.
19. Техніка підготовки, укладання і виконання контрактів.
20. Митне оформлення товарів.
21. Сутність митного контролю.
22. Декларування товарів.
23. Організація діяльності митних брокерів та митних складів.
24. Механізм валютного регулювання.
25. Валютний ринок України.
26. Цінові і валютні умови зовнішньоторгових контрактів.
27. Поняття міжнародного кредиту, його принципи, функції та форми.
28. Механізм забезпечення повернення кредитів.
29. Суть та основні поняття страхування.
30. Характеристика ризиків та специфіка страхування у зовнішньоекономічній сфері.
31. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту.
32. Міжнародні транспортні коридори.
33. Міжнародний поділ праці та його форми.
34. Загальна характеристика системи світового господарства.
35. Види та форми міжнародної торгівлі.
36. Регулювання ММРС. Проблема "відпливу інтелекту".
37. Органи регулювання ставок ввізного мита.
38. Основні завдання регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
39. Комерційні та некомерційні форми міжнародного обміну технологіями.
40. Класифікація мита.
41. Поняття протекціонізму та фритредерства.
42. Економічні теорії для дослідження зовнішньоекономічної політики.
43. Зовнішньоторгівельний баланс та його складові.
44. Поняття франчайзингу, зустрічної торгівлі.
45. Порядок укладання зовнішньоекономічних контрактів.
46. Оферта та її види.
47. Поняття ембарго, ревальвації, девальвації.
48. Види «форс-мажорних» обставин при страхуванні.
49. Форми передачі технологій.
50. Поняття глобалізації та прийомів вирішення глобальних проблем людства.

Література для вивчення дисципліни

1. Закон України від 16.04.91р. за №939-ХІІ "Про зовнішньоекономічну діяльність".
2. Закон України від 19.03.96р. за №93/96-ВР "Про режим іноземного інвестування".
3. Агєєв Є.Я., Чепінога В.І. Зовнішньоекономічна діяльність: основи, маркетинг, менеджмент, облік, ефективність: Навч. посібник: Харків, 2006. - 480с.: Табл., іл., бібліограф.
4. Бугай В.Б., Литвинець Н.Н. "Международные зкономические отношения". - М.: "Финансы й статистика", 1998.
5. Гуріна Г.С., Луцький М.Г., Мостенська Т.Л., Новак В.О. "Основи зовнішньоекономічної діяльності". - Київ: Сузір'я, 2007 р. - 372 с.
6. Гребельник О.П., Романовський О.О. "Основи ЗЕД". Київ: Видавниче підприємство "Деміур". 2003.
7. Дахно ІЛ. "Міжнародне економічне право. Курс лекцій." - К.: МАУП, 2000.
8. Кредісов А.І. та ін. "Управління зовнішньоекономічною діяльністю."-К.:ВІРА-Р, 1998.
9. За ред. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. та ін. "Зовнішньоекономічна щільність підприємств. Навчальний посібник". Київ. Центр навчальної літератури, 2006.- 792с.
10. Румянцев А.П., Румянцева Н.С. "Международная зкономика: конспект лекцій". Киев: МАУП, 1999.
11. Торгова Л.В., Хитра О.В. "Основи зовнішньоекономічної ості". - Львів: "Новий світ - 2000", 2006.
12. Солонінко К.С. Міжнародна економіка: навчальний посібник.— І. Кондор, Київ, 2008.
13. А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, А.С.Гальчинський та ін. "Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть". Київ."Либідь".2002 рік.

Викладач / Шеремет І. В./

Розглянуто і схвалено предметною
цикловою комісією дисциплін професійно-практичної
підготовки із спеціальності
275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Протокол №1 від 31 серпня 2021 р.

Голова циклової комісії / Шеремет І. В./